

REGULA AUGUSTÍNA Z HIPPO (354 – 430)

I. ZÁKLADNÝ IDEÁL - VZÁJOMNÁ LÁSKA VYJADRENÁ SPOLOČNÝM VLASTNÍCTVOM MATERIÁLNYCH DOBIER A POKOROU

1. Vás, ktorí tvoríte rehoľnú komunitu, napomínáme, aby ste uvádzali do života nasledujúce prikázania.
2. Predovšetkým žite spolu vo vzájomnej harmónii¹ ako jedna duša a jedno srdce², kráčajúc k Bohu. Nie je to azda motív, pre ktorý ste sa rozhodli žiť spolu?
3. Nech medzi vami nie sú spory pre osobné vlastníctvo. Práve naopak, bedlivo usilujte o to, aby ste mali všetko spoločné. Vás predstavený sa musí postarať o jedlo a odev pre každého z vás. Nemusí dať každému presne to isté, pretože nie každý to rovnako potrebuje. Každý má však dostať to, čo osobne potrebuje. V skutočnosti ide o to, o čom čítame v Skutkoch apoštolov: „Všetko mali spoločné... a rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval.“³
4. Tí, ktorí vo svete vlastnili materiálne dobrá, vstupom do kláštora nech ich ochotne dajú do vlastníctva komunity.
5. Avšak tí, ktorí nevlastnili materiálne dobrá, nech v kláštore nehľadajú to, čo ani predtým nemali. Musí sa brať ohľad na ich krehkosť (citlivosť), zabezpečiac im to, čo potrebujú, i keby boli predtým tak chudobní, že im chýbali základné prostriedky pre život. Nesmú sa však pokladať za šťastných iba preto, že teraz dostanú jedlo a odev, ktoré si v predchádzajúcom spôsobe života nemohli zabezpečiť vlastnými silami.
6. Nesmú sa stať namyslení, ak sa teraz nachádzajú v spoločnosti ľudí, ku ktorým by sa predtým neodvážili ani len priblížiť. Svojím srdcom musia hľadať vznešenejšie veci než iba márnú pozemskú slávu. Ak by sa v rehoľnom živote z bohatých stali pokorní a z chudobných pyšní, potom by sa zdalo, že kláštory sú vhodné iba pre bohatých, a nie pre chudobných.
7. Preto tí, ktorí mali možnosť dosiahnuť určité postavenie v spoločnosti, nech nepozerajú pohrdavo na svojich bratov, ktorí vstúpili do rehoľnej komunity z chudobnejších vrstiev. Mali by si viac ceniť svoje spolunažívanie s chudobnými bratmi, než spoločenské postavenie svojich bohatých rodičov. Skutočnosť, že dali svoje materiálne dobrá do užívania komunity, nech nezvyšuje ich sebavedomie. Prenechaním svojho bohatstva komunite by totiž mohli ľahšie prepadnúť pýche, ako keby ho vo svete sami užívali. Zatiaľ, čo sa všetky neresti prejavujú hriechom, pýcha preniká i do dobrých skutkov, a tým ich oberá o hodnotu. K čomu by slúžilo stať sa chudobným rozdaním vlastného majetku, ak by opustenie majetku urobilo človeka ešte pyšnejším, ako keď vlastnil veľké bohatstvo?
8. Nažívajte teda spolu ako jedno srdce a jedna duša⁴ a uctieвайте Boha vzájomne jedni v druhých, lebo každý z vás sa stal „chrámom živého Boha“.⁵

¹ Porov. Ž 67 (68), 7

² Porov. Sk 4, 32

³ Sk 4,32;35

⁴ Porov. Sk 4, 32

⁵ 2 Kor 6, 16

II. SPOLOČNÁ MODLITBA

1. „V modlitbe buďte vytrvalí“ (*Kol 4, 2*) tak v stanovených hodinách, ako aj v inom pre modlitbu určenom čase.
2. Miesto určené k modlitbe sa nemá používať na iné účely, okrem toho, ku ktorému je určené, a od ktorého je odvodené i jeho pomenovanie. Musia byť vytvorené také podmienky, aby ten, kto chce vo svojom voľnom čase, mimo stanovených hodín, stráviť chvíle v modlitbe, mohol tak urobiť bez toho, aby ho vyrušovali iní, ktorí by tam boli prítomní z iných dôvodov.
3. Keď sa modlíte k Bohu žalmami a hymnami, nech je vo vašich srdciach živé to, čo ústa vyslovujú.
4. Keď spievate, pridržajte sa písaného textu, a nespievajte to, čo nie je vhodné pre spev.

III. KOMUNITA A STAROSTLIVOSŤ O TELO

1. Nakoľko vám to zdravie dovoľí, ovládajte svoje telo pôstom a zdržanlivosťou v jedle a v pití. Tí, ktorí sa nemôžu celý deň postiť, môžu si vziať niečo na jedenie pred hlavným jedlom, ktoré sa požíva neskoro popoludní (večer). Môžu tak urobiť iba okolo poludnia. Chorí však môžu niečo zjesť v ktorúkoľvek hodinu dňa.
2. Od začiatku až do konca stolovania pozorne počúvajte čítanie bez vyrušovania či protestovania, pretože nemáte zadosťučiniť iba vášmu fyzickému hladu, ale máte tiež horlivo túžiť po slove Božom.⁷
3. Niektorí sú z dôvodu predchádzajúceho spôsobu života slabší. Ak sa im pri stolovaní udelí výnimka, nemajú im to tí, ktorí sú silnejší v dôsledku iného spôsobu života zazlievať, ba ani to považovať za nespravodlivé. Ani by si nemali myslieť, že iní sú šťastnejší, pretože dostali lepšie jedlo. Mali by sa skôr tešiť z toho, že sú schopní urobiť to, na čo iní nemajú silu.
4. Poniectorí pred vstupom do kláštora boli zvyknutí žiť pohodlne, preto dostanú viac, čo sa týka stravy a oblečenia, lepšiu posteľ, azda i viac prikrývok. Ostatní, čo sú silnejší a preto i šťastnejší, to nedostanú. Vezmite na vedomie predchádzajúce životné zvyklosti bohatých; čoho všetkého sa musia teraz zriekať, teda nemôžu žiť tak jednoducho ako tí, čo sú fyzicky zdatnejší. Nie všetci môžu požadovať to, čo niektorí dostanú navyše, pretože sa to nerobí z privilégiá, ale z ohľaduplnosti k osobe. V opačnom prípade by sa vtieral do rehoľného života žalostne nezmyselný neporiadok - chudobní sa ľahko vyrovnávajú so životom, zatiaľ čo bohatí sú nútení vziať na seba všetky možné obete.
5. Chorí, prirodzene, musia dostať primeranú stravu, inak by sa ich choroba zhoršila. I po prekonaní kritického stavu musí byť o nich dobre postarané, aby mohli znovu a čím skôr nadobudnúť úplné zdravie. Toto platí i pre tých, ktorí predtým patrili k najchudobnejšej sociálnej vrstve spoločnosti. Počas zotavovania musia dostať tie isté veci, na ktoré majú nárok bohatí, ktorým to vyplýva z ich predchádzajúceho spôsobu života. Avšak po úplnom zotavení sa musia znovu žiť ako predtým, keď boli šťastnejší, pretože ich nároky boli menšie. Čím je spôsob života jednoduchší, tým je primeranejší pre Božích služobníkov. Osoba, ktorá sa uzdraví musí si dávať pozor, aby sa nestala otrokom vlastných túžob. Musí sa zrieknuť výhod, ktoré jej boli uznané v čase choroby. Tí, ktorí majú silu viesť nenáročný život, majú sa považovať za najbohatších. V skutočnosti je lepšie uspokojiť sa s malom, než žiť v hojnosti.

IV. VZÁJOMNÁ ZODPOVEDNOSŤ ZA DOBRO I ZLO

1. Nevzbudzte pozornosť svojim oblečením. Snažte sa upútať nie odevom, ktorý nosíte, ale spôsobom života.

2. Keď idete von, choďte spoločne s niekým iným a keď prídete na určené miesto zostaňte pospolu.

3. Nech robíte čokoľvek, vaše správanie nesmie nikoho uraziť, ale musí byť v súlade so svätosťou vášho štýlu života.

4. Keď vidíte ženu, nezotrvávajte v provokujúcom pohľade. Samozrejme, že nikto vám nemôže zabrániť vidieť ženy, keď vyjdete von, ale je pomýlené túžiť po žene, alebo chcieť, aby ona túžila po vás. ⁸ V skutočnosti túžba v mužovi a žene sa nevzbudí iba náruživými objatiami, ale tiež pohľadmi. Nemôžete povedať, že váš vnútorný postoj je dobrý, ak očami sledíte po žene, lebo oko je poslom (zrkadlom) srdca. Ak osoby nechajú voľný spád nečistým úmyslom a nachádzajú potešenie vo vzájomnej náklonnosti, i keď bez slov a iba v pohľade, hoci bez vzájomného objatia, v takomto prípade už nemožno hovoriť o pravej čistote, o čistote srdca.

5. Ak by niekto uprel svoje oči na ženu a tešil by sa z jej pozornosti, nech si nemyslí, že ostatní si to nevšimnú. Nielenže si to všimnú aj iní, ale spozorujú to i takí, od ktorých by sa to ani len nečakalo. A keby to aj zostalo utajené, ľuďmi nespozorované, zostane to nevidené Bohom, ktorý skúma srdce každého človeka ⁹ a pred ktorým sa nič neskryje? Alebo si môžeme myslieť, že to „Pán nevidí“¹⁰ preto, lebo jeho múdrosť nekonečne prevyšuje našu a teda bude mať s nami mimoriadnu trpezlivosť? Rehoľník musí mať bázeň, „aby neurazil Božiu lásku“.¹¹ Kvôli tejto láske musí ochotne zanechať zmyslovú lásku k žene. Kto si je vedomý toho, že Boh všetko vidí, nebude s hriešnou túžbou hľadiť na ženu. Práve v tomto bode nás text Svätého písma - Pán pohŕda zmyselným okom ¹² - vyzýva, aby sme mali pred ním bázeň.

6. Ak ste v kostole alebo na akomkoľvek inom mieste spolu so ženami, musíte sa považovať v oblasti čistoty zodpovednými jedni za druhých. Keďže „ste chrámom živého Boha“¹³, bude vás On ochraňovať prostredníctvom vašej vzájomnej zodpovednosti.

7. Ak spozorujete u niektorého brata takýto provokačný pohľad, o ktorom bola reč, ihneď ho upozorníte, aby sa zlo, ktoré zapustilo korene, nerozrastalo a aby mohol čím skôr zlepšiť svoje správanie.

8. Ak ho i po takomto napomenutí vidíte robiť to isté - nech si to všimne ktokoľvek - pokladajte ho za chorého, ktorý sa potrebuje liečiť. V takomto prípade potom už nikto nesmie mlčať. Najprv o danej situácii informujte jednu alebo dve osoby, a to tak, aby ste spolu s ďalšími dvomi alebo tromi boli schopní presvedčiť ho o jeho chybe¹⁴ a vyzvať ho s potrebnou prísnosťou k poriadku. Keď tak urobíte, nemyslite si, že konáte zlomyseľne. Práve naopak, boli by ste vinní, ak by ste svojím mlčaním dovolili bratom rútiť sa do záhuby. Nemlčiac však, môžete ich priviesť na správnu cestu.

Napríklad, predstavte si, že jeden z vašich bratov by mal fyzické poranenie, ktoré chce zo strachu pred lekárskeym zákrokom zatajiť. Nebolo by to bezcitné, keby sme o tom vedeli a mlčali? Nebolo by skôr skutkom milosrdenstva upozorniť na to? O čo väčšia je potom naša povinnosť poukázať na stav jedného z našich bratov, a tak zabrániť v jeho srdci rastu zla, ktoré je omnoho horšie než fyzické poranenie!

9. Ak nechce vypočúť vaše napomenutie, najprv privolajte predstaveného, aby on a váš brat mohli o probléme súkromne hovoriť. Ostatní zatiaľ o tom nemusia byť oboznámení. Ak i potom vzdoruje napomenutiu, môžete zavolať ďalších, aby ho presvedčili o jeho vine. Ak sa vzpiera i naďalej, bez jeho vedomia poinformujte o tom ostatných. „Tých, čo hrešia, karhaj pred všetkými, aby sa báli aj ostatní“¹⁵, pretože svedectvo dvoch alebo troch svedkov je presvedčivejšie než iba jedného. Po dokázaní jeho viny, prislúcha predstavenému alebo kňazovi, ktorý je juridicky zodpovedný za rehoľný dom, stanoviť trest, ktorému sa dotýčný musí podrobiť, aby sa polepšil. Ak by tento trest odmietol, musí byť vylúčený z komunity, a to aj vtedy, ak by to vzdorovito odmietal. Takýto postup nie je stanovený z necitlivosti, ale z lásky, pretože sa tým predíde zlému vplyvu na iných a prípadnej strate ďalších.

10. Čo som povedal o zmyselných pohľadoch na ženy, platí v rovnakej miere aj v oblasti ostatných hriechov. Verne a svedomito dodržiajte tento postup pri odhaľovaní, objasňovaní, skúmaní, odmietnutí a trestaní všetkých previnení. Robte tak z lásky k osobám a s odporom voči ich previneniam.

11. Ak niektorý z bratov otvorene vyzná, že zašiel na pomýlenej ceste až tak ďaleko, že potajomky dostáva listy alebo dary od nejakej ženy, treba s ním zaobchádzať zdvorilo a modliť sa za neho. Ak ho však odhalia a uznajú vinným, musí byť rozsudkom kňaza alebo predstaveného prísne potrestaný.

8 Porov. Mt 5, 28

9 Porov. Prís 24, 12

10 Ž 93 (94), 7

11 Prís. 24, 18

12 Porov. Prís 27, 20a (Septuaginta)

132 Kor 6, 16

14 Porov. Mt 18, 15-17

151 Tim 5, 20

V. VZÁJOMNÁ SLUŽBA

1. Vaše oblečenie nech má na starosti jeden alebo viac bratov ako spoločný majetok. Musia ho vetrať a dbať o to, aby sa do neho nedostali mole. Tak ako strava, ktorú jete, je pripravená v jednej kuchyni, tak i oblečenie, ktoré nosíte, musí pochádzať z jedného šatníka. Podľa možnosti, nemalo by vám veľmi záležať na tom, aké letné či zimné oblečenie dostanete. A nie je ani podstatné, či dostanete to isté oblečenie, ktoré ste odovzdali, alebo či ho predtým nosil niekto iný, lebo „rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval“.¹⁶ Ak to u vás vzbudí žiarlivosť alebo nespokojnosť, alebo ak niektorí začnú protestovať, že oblečenie, ktoré majú teraz, nie je také dobré ako to, čo mali predtým, alebo si budú myslieť, že si nezaslúžia aby nosili to, čo predtým nosili iní - nehovorí vám to nič? Ak sa vonkajší problém oblečenia stane príčinou nesvornosti, nedokazuje to, že vo vnútri vášho srdca niečo prežalostne chýba? Ak však nie ste schopní takéhoto postoja a vyjde sa vám v ústrety v tom, že znovu dostanete to isté oblečenie, ktoré ste odovzdali, i v takom prípade ho uschovávajte na jednom mieste, kde sa budú oň starať tí, ktorí sú tým poverení.

2. V prvom rade by nikto nemal hľadiť pri práci na vlastné výhody. Čokoľvek robíte, robte to pre komunitu, a to s väčšou horlivosťou a s väčším nadšením, ako keby každý pracoval len pre seba a pre vlastný ošoh. O láske je napísané, že „nie je sebecká.“¹⁷ To znamená, že láska kladie spoločné záujmy pred osobné výhody, a nie naopak. Skutočnosť, že preukazujete viac

starostlivosti o záujmy komunity ako o vaše vlastné, stane sa kritériom pre posúdenie pokroku, ktorý ste urobili. Takýmto spôsobom sa ukáže vo všetkom, čo sa týka pominuteľných potrieb ľudského života, niečo vznešené, čo trvalo všetko prevyšuje, totiž láska.¹⁸

3. Z toho vyplýva, že rehoľník, ktorý dostane oblečenie alebo iné potrebné veci od svojich rodičov alebo príbuzných, nemôže si ich spokojne nechať pre seba. Musí ich dať k dispozícii predstavenému. Tak sa stanú spoločným vlastníctvom komunity a záleží od predstaveného, ako ich podľa potreby rozdelí tým, čo ich potrebujú.¹⁹

4. Prv, než by ste oprali vaše oblečenie, alebo by ste ho dali vyčistiť do práčovne, konzultujte to s predstaveným; tým predídete obave, že prehnaná túžba po čistom oblečení poškvrní vaše srdce.

5. Keďže pobyt vo verejných kúpeľoch môže byť nevyhnutný pre dobré zdravie, možnosť ich návštevy nesmie byť nikdy odmietnutá. V tomto bode sledujte bez reptania mienku lekára. Aj keď je niekto vzdorovitý, pre svoje zdravie musí urobiť to, čo je potrebné, ak nie inak, tak na rozkaz predstaveného. Ak by niekto chcel ísť do verejných kúpeľov len preto, že sa mu to páči - avšak jeho zdravie si to nevyžaduje - musí sa naučiť zrieknuť sa vlastných túžob. Pretože nie vždy to, čo sa páči jednej osobe, je vhodné pre jej dobro. Mohlo by jej to i ublížiť.

6. V každom prípade, ak niektorý z bratov povie, že sa necíti dobre, hoci nie je viditeľne chorý, je potrebné mu bez váhania uveriť. Avšak, keď si nie ste istí, že liečba, ktorú požaduje, je potrebná, konzultujte to s lekárom.

7. Dbajte na to, aby ste boli dvaja alebo viacerí, keď idete do verejných kúpeľov. To isté platí aj vtedy, ak máte ísť niekde inde. Nezáleží však od vás, koho si vyberiete, aby vás sprevádzal - musíte to nechať na predstaveného.

8. Komunita musí poveriť niekoho ošetrovaním chorých. Zároveň tá istá osoba sa musí starať o tých, ktorí sa už zotavujú a tiež o tých, ktorí sa cítia slabí, hoci nemajú horúčku. Ošetrojúci môže zobrať z kuchyne čokoľvek, čo sám uzná za potrebné (pre nich).

9. Tí, ktorí sú zodpovední za stravu, oblečenie a knihy, musia slúžiť bratom bez odvrávania.

10. Každý deň možno dostať knihy v stanovenej dobe, nie však v ktorúkoľvek chvíľu.

11. Zodpovedný za oblečenie a obuv nemá váhať dať ho tým, ktorí to potrebujú.

¹⁶ Sk 4, 35

¹⁷ Kor 13, 5

¹⁸ Porov. 1 Kor 12, 31; 13, 8; 13, 13; Flp 3, 19

¹⁹ Porov. Sk 4, 32; 4, 35

VI. LÁSKA A KONFLIKT

1. Nehádajte sa. Ak sa tak stane, ukončíte hádku čím skôr, lebo hrozí nebezpečenstvo, že hnev prerastie v nenávisť - z triesky sa stane brvno²⁰ a urobíte z vášho srdca skrýšu vraha. Veď vo Svätom písme stojí: „Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah.“²¹

2. Ak ste niekoho týraním alebo zlorečením urazili, alebo vulgárne potupili, buďte horliví v napravení zla, ktoré ste spôsobili. Neodkladne žiadajte odpustenie od poškodenej osoby. Ten, kto bol urazený, musí bez otáľania a diskutovania úplne odpustiť. Bratia, ktorí sa vzájomne urazili, si musia vzájomne odpustiť.²² Ak by tak neurobili, ich modlitba Otčenáš sa stane klamstvom. V skutočnosti, čím viac sa modlíte, tým úprimnejšie by mali byť vaše modlitby. Ľahšie sa vychádza s osobou, ktorá sa ľahko nazlostí, avšak prosí o zmierenie, keď si uvedomí vlastnú nespravodlivosť. Ťažšie je to s osobou, ktorá je pokojnejšia, ale menej ochotná požiadať o odpustenie, ak je urazená. Pre osobu, ktorá nechce nikdy požiadať o odpustenie, alebo ktorá to nechce urobiť zo srdca²³, nemôže byť miesto v rehoľnej komunite. Buďte opatrní na silné (urážlivé) slová. Ak vám však predsa len vyklážnu, nemajte strach tými istými ústami, ktoré spôsobili ranu, vypovedať slová, ktoré ju uzdravia.

3. Starostlivosť o udržanie poriadku vás môže pritlačiť k použitiu tvrdých slov voči mladíkom, ktorí ešte nedosiahli zrelosť, keď ich chcete udržať v disciplíne. V takom prípade nie ste povinní žiadať o odpustenie, a to ani vtedy, ak si uvedomíte, že ste to prehnali. Ak budete vo svojom postoji k týmto mladíkom príliš pokorní a úslužní, môže byť tým ohrozená vaša autorita, ktorej sa títo musia ochotne podriaďovať. V takých prípadoch (keď ste to prehnali) by ste vlastne mali žiadať odpustenie od Pána všetkých, ktorý vie, s akou hlbokou láskou milujete vašich bratov, a vie i to, čo predchádzalo vášmu prísnemu postoju. Nedovoľte, aby vaša vzájomná láska uviazla v egoizme. Nenechajte sa v nej viesť inštinktom tela, ale Duchom.

20 Porov. Mt 7, 3-5

21 1 Jn 3, 15

22 Porov. Mt 6, 12

23 Porov. Mt 18, 35

VII. LÁSKA V AUTORITE A V POSLUŠNOSTI

1. „Poslúchajte svojho predstaveného“²⁴ ako svojho otca. Preukážte mu potrebný rešpekt vzhľadom na jeho úrad. V opačnom prípade v ňom urazíte Boha. Ešte viac to platí o kňazovi, ktorý nesie zodpovednosť za vás všetkých.

2. Prvoradou úlohou predstaveného je dbať, aby sa všetko, o čom sa tu doteraz hovorilo, uskutočňovalo v praxi, aby sa prípadné porušenia ľahkomyselne neprehliadali, ale aby sa im venovala náležitá pozornosť a zaistila náprava. Ak by niečo prevýšilo kompetenciu alebo silu predstaveného, musí predložiť problematiku kňazovi, ktorého autorita je v niektorých aspektoch vyššia než jeho.

3. Váš predstavený nesmie sám seba považovať za šťastného preto, že môže vládnuť nad vami²⁵, ale preto, že vám môže „slúžiť v láske“²⁶. Prostredníctvom vašej úcty k nemu bude vašim predstaveným, ale na základe zodpovednosti pred Bohom si uvedomí, že je posledným z bratov. „Vo všetkom im buď ty sám príkladom dobrých skutkov.“²⁷ Musí „napomínať neporiadnych, posmeľovať malomyselných, ujímať sa slabých, ku všetkým byť zhovievavý“²⁸. Aj on sám musí dodržiavať pravidlá komunity a tým viesť i ostatných k tomu, aby ich rešpektovali. Nech sa snaží, aby ste ho skôr milovali, než mali z neho strach, hoci

oboje - tak láska ako aj strach - sú potrebné. Nesmie nikdy zabudnúť na to, že je za vás zodpovedný pred Bohom.²⁹

4. Svojou bezprostrednou poslušnosťou nielenže dokazujete súcit so sebou samým³⁰, ale aj vašim predstaveným. Pretože platí aj pre vás, že čím vyššie je niekto postavený, tým väčšie je nebezpečenstvo, v ktorom sa nachádza.

24 Hebr 13, 17

25 Porov. Lk 22, 25 - 26

26 Gal 5, 13

27 Tit 2,7

28 1 Sol 5, 14

29 Porov. Hebr 13, 17

VIII. ZÁVEREČNÉ POVZBUDENIA

1. Nech vám Pán dopraje, aby ste plní živej túžby po duchovnej kráse³¹ s láskou dodržiavali všetko to, čo tu bolo napísané. Žite takým spôsobom, aby ste šíрили ľúbezňú vôňu Krista, ktorý dáva život.³² Nie ste už utláčaní ako otroci, ktorí sa namáhajú pod zákonom, ale žijete ako slobodní ľudia v milosti.³³

2. Táto knižočka vám musí byť prečítaná jedenkrát za týždeň. Budete mať možnosť vidieť v nej ako v zrkadle, či niečo nezanedbávate, alebo či na niečo nezabúdate.³⁴ Ak zistíte, že vaše skutky sa zhodujú s tým, čo je tu napísané -poďakujte Pánovi, ktorý je darcom každého dobra. Ak však niekto zistí, že sa v niečom prehrešil, nech to oľutuje, že sa tak v minulosti stalo a nech sa toho v budúcnosti vystríha. Nech sa modlí: Odpusť mi moje viny a neuved' ma do pokušenia.³⁵

30 Porov. Sir 30, 23 (24)

31 Porov. Sir 44, 46

32 Porov. 2 Kor 2, 15

33 Porov. Rim 6, 14 - 22

34 Porov. Jak 1, 23 - 25

35 Porov. Mt 6, 12 - 13